

Na stronach Rządowego Centrum Legislacji opublikowano projekt ustawy o zasadach rozliczeń w podatku od towarów i usług oraz dokonywania zwrotu środków europejskich przez jednostki samorządu terytorialnego oraz o zmianie ustawy o finansach publicznych. Projektodawcą jest Minister Finansów.

Jakie jest podłoże przygotowania nowej ustawy?

Przedłożona ustawa stanowi odpowiedź na wyrok Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie C-276/14 Gmina Wrocław przeciwko Ministrowi Finansów, w którym stwierdzono, że podmioty prawa publicznego, takie jak gminne jednostki budżetowe będące przedmiotem postępowania głównego, nie mogą być uznane za podatników podatku od wartości dodanej, ponieważ nie spełniają kryterium samodzielności. W konsekwencji twierdzeń przytoczonych przez TSUE (oraz w wyrokach NSA) należy uznać, że samorządowe jednostki budżetowe nie posiadają odrębności podatkowej na gruncie przepisów o podatku od towarów i usług, zatem wszelkie czynności przez nie dokonywane na rzecz osób trzecich powinny być rozliczane przez jednostkę samorządu terytorialnego (zwanej dalej również samorządem), która je utworzyła, a czynności dokonywane w ramach samorządu (pomiędzy jej jednostkami budżetowymi) mają charakter wewnętrzny.

Minister Finansów uznał zatem, że niezbędne jest niezwłoczne dokonanie centralizacji rozliczeń w zakresie podatku VAT w samorządach. Centralizacja ta musi objąć utworzone przez samorząd jednostki organizacyjne, przez które należy rozumieć jednostki budżetowe, zakłady budżetowe oraz powstałą z mocy prawa jednostkę budżetową.

Przedmiot regulacji

Projekt wprowadza centralizację rozliczeń podatku VAT w samorządach. Zgodnie z art. 3 projektu *jednostka samorządu terytorialnego, której jednostki organizacyjne rozliczały się jako odrębni podatnicy, wstępuje z dniem wejścia w życie niniejszej ustawy we wszystkie prawa i obowiązki swoich jednostek organizacyjnych w zakresie, w jakim dotyczą one od towarów i usług, również w odniesieniu do rozliczeń za okresy przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy*. Jak można przeczytać w uzasadnieniu, centralizacja obejmie utworzone przez samorząd jednostki organizacyjne przez które należy rozumieć jednostki budżetowe, zakłady budżetowe oraz powstałą z mocy prawa jednostkę budżetową, podległą jednostce samorządu terytorialnego w rozumieniu wyroku TSUE. Centralizacja musi jednak odbyć się z zapewnieniem samorządom stosownego czasu na dostosowanie rozliczeń. Przyjęta w projekcie koncepcja zakłada zatem obowiązkową centralizację rozliczeń od 1 stycznia 2017 roku.

Projekt ustawy jest na etapie konsultacji publicznych i opiniowania. Jak podano w ocenie skutków regulacji, zaproponowany projekt zostanie skonsultowany z Komisją Wspólną Rządu i Samorządu Terytorialnego.